

हिलिहाड गाउँपालिका

स्थानिय राजपत्र

खण्ड ५) प्रदेश नं १, नेपाल, १८ असार २०७९ साल (संख्या: २

भाग २
हिलिहाड गाउँपालिका

संवत् २०७९ सालको कार्यविधि नः२

“ कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७९ ”

प्रस्तावना:-

स्थानिय सरकार संचालन ऐन ,२०७४ को दफा ११ को उपदफा (ण)६ मा भएको पशु नश्ल सुधार पद्धतिको विकास र व्यवस्थापन गर्न हिलिहाड गाउँपालिका,गाउँकार्यपालिकालाई प्राप्त अधिकारक्षेत्र भित्र रहेर यस पालिका भित्र का सवै वडामा पशु नश्ल सुधार गर्नु अनिवार्यता भएको हुंदा पशु नश्ल सुधार लाई व्यवस्थित गर्दै दिगो विकासका लक्ष्यहरू पुरा गर्न पशुजन्य उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्न,कृत्रिम गर्भाधान कार्यको नियमितता र अनिवार्यता गरि कृषकले पालेका पशुलाई कृत्रिम गर्भाधान गरि जिवनस्तर उकास्नका लागि हिलिहाड गाउँपालिकाको प्रशासकिय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७५ को दफा ३ बमोजिम “ कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७९” लागु गर्नु वान्छनिय भएकोले यो कार्यविधि स्वीकृत गरी लागु गरीएको छ ।

**परिच्छेद-१
प्रारम्भिक**

१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:-

१.यस कार्यविधिको नाम: “ कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७९ ” रहेको छ ।

२.यो कार्यविधि हिलिहाड गाउँकार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको मितिबाट लागु हुने छ ।

२.परिभाषा:-

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:-

“स्थानिय सरकार” भन्नाले हिलिहाड गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनु पर्दछ ।

“ प्रशासकिय कार्यविधि ” भन्नाले हिलिहाड गाउँपालिकाको प्रशासकिय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७५ सम्झनु पर्दछ ।

“ गाउँपालिका ” भन्नाले हिलिहाड गाउँपालिका पाँचथर लाई सम्झनु पर्छ ।

“ कार्यपालिका ” भन्नाले हिलिहाड गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय पाँचथर लाई सम्झनु पर्छ ।

अनुसूची ५

हिलिहाड गाउँपालिका

कृत्रिम गर्भाधान सञ्चालन कार्यविधि २०७९

दफा १० को उपदफा १ बमोजिम

मासिक /चौमासिक/वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व ०७८/०७९

मितिसाल.....महिना.....

क.स	प्राविधिको नाम थर	गत महिना सम्मको प्रगति	यस महिनाको प्रगति	हाल सम्मको प्रगति	कृ.ग गरेको पशु किसिम संख्या				जम्मा पशु संख्या	कैफियत	सम्पर्क नम्बर
					गाई	भैसि	बाख्रा	बंगुर			

तयार गर्ने
कर्मचारिको नाम
दस्तखत

प्रमाणित गर्ने
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
दस्तखत

प्रमाणिकरण मिति: २०७९/३/१७

आज्ञाले
विक्रम लिम्बु
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

अनुसुची ४

हिलिहाड गाउँपालिका

कृत्रिम गर्भाधान संञ्चालन कार्यविधि २०७९

दफा ७ को उपदफा ६ बमोजिम

मासिक /चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व ०७८/०७९

क.स	कृषकको नाम थर	ठेगाना	पशुको किसिम	वेत	उमेर	सिमेन नं	कृ.ग मिति	सम्पर्क नं

पेश गर्ने
कर्मचारिको नाम
दस्तखत
मिति

प्रमाणित गर्ने
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
दस्तखत
मिति

- “ कार्यालय ” भन्नाले यस हिलिहाड गाउँपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्छ ।
- “ अध्यक्ष ” भन्नाले यस हिलिहाड गाउँपालिकाको गाउँपालिका अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।
- “ उपाध्यक्ष ” भन्नाले यस हिलिहाड गाउँपालिकाको गाउँपालिका उपाध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।
- “ कार्यपालिका सदस्य ” भन्नाले यस हिलिहाड गाउँकार्यपालिकाको सदस्यहरूलाई सम्झनु पर्छ ।
- “ प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ” भन्नाले यस हिलिहाड गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सम्झनु पर्छ ।
- “ कार्यविधि ” “ कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम संञ्चालन कार्यविधि २०७९ ” सम्झनु पर्छ ।
- “ कृत्रिम गर्भाधान Artificial insimination ” भन्नाले कृत्रिम उपकरण द्वारा कृत्रिम तरिकाले भाले पशुको विर्यबाट पोथि पशुलाई गरिने गर्भाधान भन्ने सम्झनु पर्छ ।
- “ कृत्रिम गर्भाधानकर्ता Artificial insiminator ” भन्नाले तालिम केन्द्रबाट कम्तिमा ७ दिनको कृत्रिम गर्भाधान तालिम लिई प्रमाणपत्र भएको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
- “ सामाग्री ” भन्नाले कृत्रिम गर्भाधानका लागि प्रयोग हुने औजार उपकरणहरू (मदर कन्टेनर, कन्टेनर, रेफ्रि, ए.आई गन , थइड किट , थर्मोमिटर, एप्रोन , गम्बुट, सिथ, ग्लोव, भेजाइनल स्पेकुलम, कैची, फोरसेप, झोला, Liquid Nitrogen समेतलाई सम्झनु पर्छ ।
- “ कृषक ” भन्नाले कृषि , पशुपंक्षि तथा मतस्यपालन व्यवसायमा आवद्ध एकल वा समुहमा रहेका मानिस सम्झनु पर्छ ।
- “ कृषक समुह ” भन्नाले कृषि , पशुपंक्षि तथा मतस्यपालन व्यवसायमा आवद्ध एउटै उद्देश्य र पेशा भएका कम्तिमा १५ जना कृषकहरूको समुहलाई सम्झनु पर्छ ।
- “ सेवा केन्द्र ” भन्नाले यस हिलिहाड गाउँपालिकामा रहेका सम्बन्धित पशु सेवा केन्द्र सम्झनु पर्छ ।
- “ वडा ” भन्नाले यस हिलिहाड गाउँपालिका अन्तर्गतका ७ वटै वडा कार्यालयहरू सम्झनु पर्छ ।
- “ पशुपंछी ” भन्नाले घरपालुवा रूपमा पालिने सम्पुर्ण जनवार तथा पंछी समेतलाई सम्झनु पर्छ ।

- “ पशु सेवा केन्द्र ” भन्नाले हिलिहाड गाउँपालिका पशु सेवा केन्द्र लाई सम्झनु पर्छ ।
- “ पशु सेवा प्राविधिक ” भन्नाले हिलिहाड गाउँपालिकामा नियुक्ति भएका पशु प्राविधिकहरू साथै हिलिहाड गाउँपालिकामा स्थायी रूपमा बसोवास गरि पशु सेवा क्षेत्रमा कम्तिमा JTA उत्रिण गरेको प्राविधिक सम्झनु पर्छ ।
- “ निजि पाराभेट ” भन्नाले हिलिहाड गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कम्तिमा JTA पास गरि एगोभेट वा स्थानिय स्तरमा पशु उपचार गर्ने प्राविधिक भन्ने सम्झनु पर्छ ।
- “ उपचार सेवा ” भन्नाले पशुपालन सम्बन्धि सम्पूर्ण उपचार सेवा सम्झनु पर्छ ।
- “ कार्यक्रम ” भन्नाले पशुपालन संग सम्बन्धित सम्पूर्ण कार्यक्रमहरू सम्झनु पर्छ
- ३. उद्देश्य: यस कार्यविधिका उद्देश्य देहाय अनुसार हुनेछन् ।**

१. स्थानिय सरकार संचालन ऐन र कार्यविधिबाट प्राप्त अधिकारको अधिकतम प्रयोग गरि गाउँपालिकाको आर्थिक मेरूदण्डको रूपमा रहेको पशुपालन व्यवसाय संञ्चालन बसोवास गर्ने आम जनमानसले लाई उन्नत पशुका जातको विउ प्रयोगबाट उत्पादन तथा उत्पादकत्व बढाई व्यवसायिक पशुपालनको माध्यबाट कृषकको आयस्तर बृद्धि गर्ने ।

२. आर्थिक समृद्धि, रोजगारी, निर्यातमुखी उत्पादन गर्न दिगो विकास का लक्ष्यहरू पुरा गर्न साथै नेपाल सरकारले लिईएका निति लक्ष्य पुरा गर्ने ।

३. पशुपालन व्यवसायमा प्रजनन विकृतिबाट हुन सक्ने क्षतिलाई कम गरि उत्पादन बढाउने ।

४. कृत्रिम गर्भाधान नियमित र निरन्तर गरि हिलिहाड गाउँपालिकाका ७ वटै वडाका सबै कृषकको पहुंचमा पुर्याउने ।

५. कृत्रिम गर्भाधानको दरलाई विस्तार गरि दिगो र फराकिलो आर्थिक वृद्धिदर हाँसिल गर्ने ।

४. क्षेत्र:— यस हिलिहाड गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका कृषि, पशुपंछी तथा मतस्य व्यवसायसंग सम्बन्धित सबै कृषक तथा पशुपालन गर्ने व्यवसायिहरूलाई समेट्नेछ ।

५. बजेटको व्यवस्था:—

अनुसुची ३
हिलिहाड गाउँपालिका
कृत्रिम गर्भाधान संञ्चालन कार्यविधि २०७९
दफा ७ को उपदफा ५ बमोजिम
मासिक /चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व ०७८/०७९

क.स	कृषकको नाम थर	ठेगाना	पशुको किसिम	वेत	उमेर	सिमेन नं	कृ.ग मिति	सम्पर्क नं

कृत्रिम गर्भाधान गर्ने
कर्मचारिको नाम
दस्तखत
मिति

प्रमाणित गर्ने
वडा अध्यक्ष
दस्तखत
मिति

अनुसुची २
हिलिहाड गाउँपालिका
कृत्रिम गर्भाधान संञ्चालन कार्यविधि २०७९
दफा ७ को उपदफा ४ बमोजिम

मिति.....

श्री.....

विषय: नियुक्ति सम्बन्धमा ।

महोदय,
उपरोक्त विषयमा हिलिहाड गाउँपालिका.....
बस्ने/को तपाइ श्री.....लाई कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम संञ्चालन
कार्यविधि २०७९ दफा ७ को उपदफा ४ बमोजिम दफा ७ बमोजिमका क्रियाकलाप तथा
कार्यालयले कृत्रिम गर्भाधानका लागि तोकिएको कार्य गर्न हिलिहाड गाउँपालिका वडा
नं.....मा कार्यक्षेत्र रहनेगरि नियुक्ति गरिएको छ ।

.....
प्रमुख प्रशासकिय

१.हिलिहाड गाउँपालिकाले गाउँपालिकामा संकलन हुने आन्तरिक राजश्व
आम्दानी,वितिय समानिकरण अनुदान,राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने आर्थिक श्रोतबाट
बजेट व्यवस्थापन गरिनेछ ।

२. नेपाल सरकार,प्रदेश सरकार,अन्य स्थानिय तह वा अन्य निकायबाट यस सम्बन्धि
रकम प्राप्त भएमा सो रकमबाट पनि कार्यक्रमका लागि खर्च गर्न सकिनेछ ।

६. जनशक्ति व्यवस्थापन र परिचालन:-

१. हिलिहाड गाउँपालिका द्वारा नियुक्ति भएका स्थाहि तथा करार सेवामा कार्यरत कृत्रिम
गर्भाधानकर्ताको प्रमाणपत्र भएका सवै पशु सेवा प्राविधिकहरू परिचालन गर्ने साथै
हिलिहाड गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कार्यक्षेत्र बनाई पशुसेवामा काम गर्ने कृत्रिम
गर्भाधानकर्ताको प्रमाणपत्र भएका निजि पाराभेटहरूलाई समेत परिचालन गरि कृत्रिम
गर्भाधानमा प्रयोग हुने उन्नत विउ बाहेक का सबै औजार उपकरण तथा Liquid
Nitrogen उपलब्ध गराई कार्यक्रम गर्न सकिनेछ ।

**७. पशु सेवा प्राविधिकको कृत्रिम गर्भाधान सम्बन्धि जिम्मेवारी तथा
कार्यविवरण:-**

- १.हिलिहाड गाउँपालिकाका ७ वटै वडामा कृत्रिम गर्भाधान सेवा पुर्याउने ।
- २.पशु सेवा प्रसार तथा विस्तारका लागि उन्नत प्रविधि प्रचार प्रसार गरि कृषकको
घरदैलोमा सेवा पुर्याउने ।
- ३.प्राविधिकले अनुसुची १ बमोजिमको ढाँचामा गाउँपालिकामा निवेदन पेश गर्ने ।
४. गाउँपालिकाले अनुसुची २ बमोजिमको ढाँचामा नियुक्ति दिने ।
- ५.अनुसुची ३ बमोजिमको ढाँचामा पशु सेवा केन्द्रमा महिनाको अन्तिम दिन अनिवार्य
प्रगति विवरण पेश गर्ने ।
- ६.पशु सेवा केन्द्रले मासिक रूपमा अनुसुची ४ बमोजिमको ढाँचामा गाउँपालिका
कार्यालय तथा माथिल्लो निकायमा महिनाको अन्त्यमा प्रगति विवरण पेश गर्नपर्ने ।
- ७.हिलिहाड गाउँपालिका कार्यालयले तोकिएका कार्यहरू तथा संघ ,प्रदेश सरकार
तथा विभिन्न निकायबाट संञ्चालन गरिने कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम भएमा सो कार्य
गर्ने गराउने ।

८. प्राविधिकको सेवा सुविधा व्यवस्थापन:-

१. प्राविधिकहरूलाई गाउँपालिकाले अनुसुची ४ बमोजिम तोकिएको वडामा खटाउनेछ, कृत्रिम गर्भाधान कार्यका लागि खटिने प्राविधिक कर्मचारिहरूले आर्थिक सेवा सुविधा कृषकबाटै लिनुपर्ने अन्यथा कृत्रिम गर्भाधानमा आवश्यक सामाग्री बाहेक गाउँपालिकाबाट कृ.ग सेवा अन्तर्गत अन्य कुनैपनि सेवा सुविधा लिन नपाउने।
२. प्राविधिकहरूले कृषकबाट (उन्नत विउ तथा इन्धन बापतको) प्रति पशु रू ७०० लिन पाउनेछन।
३. पशु पुन दोहोरिएमा दफा ८ को उपदफा २ मा तोकिएको आधा रकम लिन पाउनेछ।
४. प्राविधिकको सेवा सुविधा पुनरावलोकन गाउँकार्यपालिकाको निर्णय बमोजि हुनेछ।

९ अनुगमन तथा मुल्याङ्कन सम्बन्धि व्यवस्था:-

१. गाउँपालिकाले पशुमा कृत्रिम गर्भाधान भए नभएको बारे प्राविधिकले पेश गरेको अनुसुची ३ बमोजिमको विवरण जाँच गरि आवश्यक परेमा स्थलगत रूपमा अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्य, वडा सदस्यहरू, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, विषयगत निकायका पदाधिकारिबाट कार्यक्रमको प्रत्यक्ष अनुगमन, मुल्याङ्कन गर्न सक्नेछ।
२. यस कार्यक्रम कार्यान्वयनको अनुगमन, मुल्याङ्कन गरि कार्यक्रमको दिगोपना तथा आगामि बर्षको कार्यक्रम तर्जुमा का लागि देहाय अनुसारको एक ५ सदस्य सिफारिस समिति रहनेछ।

क) गाउँपालिका अध्यक्ष	संयोजक
ख) गाउँपालिका उपाध्यक्ष	सदस्य
ग) वडा अध्यक्ष १ जना	सदस्य
घ) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	सदस्य
ङ) पशु सेवा केन्द्र प्रमुख	सदस्य सचिव

१०. अभिलेख व्यवस्थापन तथा प्रगति प्रतिवेदन

१. कार्यक्रमका लागि आवश्यक अनुसुची तथा अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धित विषयगत शाखाले अनुसुचि ५ बमोजिम गर्नेछ।

२. प्रगति प्रतिवेदन त्रैमासिक/चौमासिक/वार्षिक रूपमा सम्बन्धित विषयगत निकायले गाउँपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ।

११. बाधा अड्काउ फुकाउने:-

१. यस कार्यविधि कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ परे गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गरि फुकाउन सक्नेछ।

१२. परिमार्जन तथा संशोधन:

- यो कार्यविधिलाई आवश्यकता अनुसार गाउँ कार्यपालिकाले परिमार्जन तथा संशोधन गर्न सक्नेछ।

अनुसुची १

हिलिहाड गाउँपालिका

कृत्रिम गर्भाधान सञ्चालन कार्यविधि २०७९

दफा ७ को उपदफा ३ बमोजिम

मिति.....

श्रीमान प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यु

हिलिहाड गाउँपालिका पंचमी, पाँचथर।

विषय: पशुमा कृत्रिम गर्भाधान संचालन सम्बन्धमा।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा हिलिहाड गाउँपालिका पशु सेवा केन्द्रमा/निजि पारभेट

म..... पशु प्राविधिकलाई गाउँपालिका भित्र कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम

संचालन गर्न का लागि छनौट गरिदिनुहुन निवेदन पेश गर्दछु

कागजातहरू

१. कृत्रिम गर्भाधान प्रमाण पत्र

२. नागरिकताको फोटोकपी

.....

निवेदक